

AMERIKANCI SO NAPADLI V NORMANDIJI NA 40 MILJ DOLGI FRONTI Z USPEHOM

Ameriške čete so predrle nemški obrambni zid, o katerem je še pred dvema mesecema izjavil feldmaršal Rommel, da je neprodiren.

Gl. stan zaveznikov, 4. julija. — Ameriške čete so začele včeraj z novo ofenzivo na 40 milj široki fronti v spodnjem delu polotoka Cherbourg. V dežju in blatu so prodrli Amerikanci tri milje globoko v nemško linijo, o kateri je feldmaršal Rommel, da je neprodušna in da podobnih nepremagljivih utrd ni nikjer drugje.

NOVI GROBOVI

Arthur Adolph Barbish

V soboto zvečer je šel Arthur Adolph Barbish z dvema drugima dečkoma taborit čez reko nad Euclid Ave. V nedeljo popoldne so se vračali domov, sluteč nesreče, ki jih čaka. Na poti po drugi strani reke, predaj Arthur. Tovorni vlak, ki je vozil vzhodno, je delal kakor sum, da dečki niso slišali zvoka, ki je vozil zapadno. Vlak je bil že skoro pri njem, ko ga je zadnji deček udaril. Imel je še toliko časa, da je potegnil dečka pred seboj s proge, Arthurja je pa udarila lokomotiva in ga na mrtvo ubila.

Zapuška očeta in mater, Joseph in Jennie Barbish, tri bratje, Rudolph Charles in William, ki je S 1/C. Bil je član vseh sv. Jožefa št. 169, KJ in Kras št. 8 SDZ. Po njem ima v oskrbi Svetkovski zavod. Čas pogreba še ni določen. Naše sožalje težko zadeti družini.

Prvorojenček umrl

V ponedeljek zjutraj je umrl v Huron Rd. bolnišnici staršer majal in Rose Carr sinko prvorojenec. Družina stanuje na 7 E. 169. St. Materino dečko ime je bilo Glavič. Po njem je bil v ponedeljek popoldne na Kalvarijo pod oskrbo etovega pogrebnege zavoda. Naše sožalje prizadetim staršem.

Ujditelj bo dobil nagrado, lastnik pa ne denarja

New York. — Voznik taksija, Edward Waters je našel v avto denarnico z \$27,000. Denar je izročil policiji. Lastnik je bil Costello, "kralj igralnih avtojev." Voznik taksija bo dobil nagrado \$3,500, toda lastnik mora pa čakati, da se vrne Stric Sam nekaj na stališ davih, potem bo pripa še mesto po svoje, ker je Costello nabral denar pri njem.

Hitler se pripravlja za beg na Japonsko

London. — Reuterjeva depeša iz Turčije poroča, da se Hitler pripravlja za beg na Japonsko. S seboj bo vzel Mussolija, dr. Goebbelsa in feldmaršala Goeringa. (Kam bo pa zbežali od tam, kadar bo gorelo pod nogami, pa nemo.)

Lepo vreme je bilo

Knjižničarji in razni izletniki so imeli od sobote in preko 4. julija fino vreme. Niti preveč ni bilo, ker ni kazal topel noben dan nad 88 stopinj. Vremenski urad obljublja danes gorko.

Francosko dekle je varovalo vojaka

Neko francosko dekle je tvegalo svoje življenje, da je varovalo ranjenega ameriškega vojaka prvi dan invazije v Normandijo. Pvt. George Banfi iz Follansbee, W. Va. se je spustil s padalom na tla in si pri tem zlomil nogo. Neka francoska družina ga je vzela pod streho in mu dala prvo pomoč. Domača hči je vzela puško v roke in vso noč stala na straži pred hišo.

Razstrelbo smodnišnic so čutili 70 milj daleč naokrog

Bedford, N. H. — Strahovita razstrelba v smodnišnici John P. Bedrich Powder Works v ponedeljek ponoči, je vrgla več hiš s temeljev. Detonacijo so čutili ljudje 70 milj naokrog. Šipe so se tresle pri hišah celo v Worcester, Mass., ki je oddaljen več kot 70 milj.

Od smodnišnice je ostalo samo nekaj osmojenega zidovja. Kjer je stalo neko drugo poslopje, je zdaj samo globoka jama.

Ljudje v bližnjem Manchesterju so mislili, da je sovražnik bombardiral bližnje letališče. V mestu Fitchburg, 50 milj oddaljenem, so hoteli ljudje iz hiše misleč, da je potres. Dozdej ni bilo sporečanih nobenih človeških žrtev.

Ameriški ambasador za Argentino je odpoklican

Washington. — Ambasador Norman Armour je na potu domov iz Buenos Airesa, Argentina. Sliši se, da se ne bo več vrnil nazaj in da bo dobil neko drugo diplomatsko službo. Tako Zed. države ne bodo imele diplomatskega zastopnika v Argentini.

Armour je bil odpoklican v Washington na "posvetovanje," kot se pravi v diplomatskem jeziku. Da pa Zed. države ne bodo poslale drugega zastopnika v Argentino, znači, da ameriška vlada ni zadovoljna z sedanjim vojaškim režimom v Argentini.

Tudi Anglija je poklicala domov svojega ambasadorja Davida Kellya "na posvetovanje."

Vojna stane nad 140 milijonov na dan

Washington. — Ameriški narod stane ta vojna od 1. julija 1940 do 30. junija 1944 že \$199,940,000,000 ali okrog \$140,500,000 na dan.

Nad 68,000 oseb je zrla festival v stadionu

Po slikovitih vojaški paradi, ki se je vila od 21. ceste po Euclid Ave. na public square in v mestni stadion, so pričeli sinoči s praznovanjem 4. julija s spuščanjem raket in pokalic. Več kot 68,000 oseb je bilo navzočih v stadionu, dočim je zrla parado nad 40,000 oseb.

Lepo pregrinjalo

Članice Oltarnega društva fa-re sv. Vida vabijo, da si ogledate v Stampflovu modni trgovini lepo posteljno pregrinjalo, ki ga je izgotovila in darovala darovateljica Mrs. Antonija Leustik, 1059 Addison Rd. Pregrinjalo bo oddano kot nagrada za listke, ki so po 10c ali 8 za 25c.

Minsk je padel Rusom v roke

Amerikanci so spel 100 milj bližje do Filipinov

Nova Gvineja. — Čete generala MacArthurja so se pomaknile 100 milj bližje Filipinom s tem, da so zasedle malotok Noemfoor ob obali Nizozemske Nove Gvineje. V dveh urah so imeli Amerikanci v rokah letališče, polno japonskih letal. Otok leži samo 800 milj od Filipinov.

Japonci tukaj niso pričakovali Amerikancev, zato so se le slabo branili. Ameriške izgube so bile neznatne. Ob 6:30 zjutraj so začele obstreljevati otok ameriške križarke in ob desetih so bile že vse japonske baterije tiho. Tukaj je dvojice dobrih letališč, katerih enega imajo Amerikanci že v rokah.

Amerikanci so še 18 milj od Livorna

Rim. — Ameriške in francoske čete so vzele v Italiji starodavno mesto Siena, 31 zračnih milj od Florence. Zgodovinske stavbe in umetnine so ostale nedotaknjene.

Na zapadnem obrežju so pa ameriške čete pregnale Nemce iz mesta Cecina, ki je samo 15 milj oddaljeno od važnega pristanišča Livorno. Boj za posest mesta je bil z naciji od hiše do hiše.

Samo Florence je tako zgodovinske važnosti kot je Siena in Nemci trdijo, da so se sami umaknili iz mesta, da se ohranijo zgodovinske vrednote.

Peta ameriška armada je oddaljena samo 20 milj še od nemške linije, ki teče preko Italije od Pise do Rimini.

Znamke za avto še vedno lahko kupite na pošti

Kogar zasačijo, da nima na avtu nove federalne znamke za \$5.00, bo plačal kazen \$25.00. Tako naznanja vladni pobiralec davkov Tom Carey. Vsak avto je moral imeti novo znamko na sprednji šipi 1. julija. Znamke se lahko kupijo v vseh poštah in v federalnem davčnem uradu.

Avto ga je spodbil

Joseph Turek, 12815 Imperial Ave., star 82 let, je stal na lestvi in nadzoroval popravilo strehe. Preblizu lestve je prišel avto in lestvo spodnesel, da je padel Turek 14 čevljev globoko na tla. Dobil je težke poškodbe in odpeljal ga v St. Lukes bolnišnico.

Tedenski koledar za racioniranje

KONZERVE — Plave znamke od A-8 do V-8 ter znamke W-8 do Z-8 in A-5 iz knjige 4, vsaka za 10 točk, so v veljavi zdaj. MESO, sir, sirovo maslo itd. — Rdeče znamke od A-8 do X-8, Y-8 in Z-8 iz knjige 4, vsaka za 10 točk, so v veljavi zdaj. SLADKOR — Znamke 30, 31 in 32 iz knjige 4, vsaka za 5 funtov sladkorja, so v veljavi zdaj. Znamka 40 je za prezerviranje in veljavna do 28. februarja 1945. Dodatni sladkor za prezerviranje dobite pri odboru za racioniranje. Prošnji je treba priložiti znamko 37. ČEVLI — Znamki 1 in 2 iz knjige 3 sta veljavni do preklica za nakup novih čevljev. GAZOLIN — Kupon 12 iz knjige 4 je veljaven do 21. septembra; B-3 in C-3 ter B-4 in C-4, dokler jih imate kaj. 10 dni predno poteče sedanja knjiga B ali C, napravite prošnjo za novo. KOLESA — Avtna kolesa je treba dati pregledati, kadar se želite kupiti nova. Komercialna vozila je treba dati pregledati vsakih šest mesecev ali na vsakih 5,000 milj, kar pride prej.

STIMSON JE V ITALIJI, KJER SI OGLEDUJE FRONTO

Rim. — Ameriški vojni tajnik Stimson je došel v Italijo z namenom, da si ogleda čete, bolnišnice in fronto. Imel bo tudi posvetovanja z važnimi osebami. Dospel je z letalom najprej v Afriko in od tam v Italijo.

Roosevelt priporoča svobodno trgovino za ves svet

Washington. — Tukaj se je zbralo 700 delegatov iz 44 držav, da se pogovore o denarnem in ekonomskem vprašanju za Združene narode po vojni. Predsednik Roosevelt je v posebni poslanici pozdravil delegacijo in ji priporočal, naj odstrani vse umetne zapreke za svobodno svetovno trgovino ter tako doprinese ekonomsko zdravje vsem narodom.

Ta konferenca naj prinese vzorec za bodoča prijateljska posvetovanja med narodi v njih skupnem interesu, je priporočal Mr. Roosevelt. Narodni naj si izmenjavajo bogastva in industrijske produkte svojih dežel med seboj potom svobodnega trgovanja. Trgovina so srčne žile svobodne družbe in gledati je treba, da te žile v bodoče ne bodo zaprte, kot so bile v preteklosti z umetnimi zaprekami, ki jih rodi brezmišeln trgovsko tekmovalstvo, je govoril predsednik delegacije.

Pošta izkazuje dobiček prvič v 24 letih

Washington. — Za fiskalno leto, ki se je končalo 30. junija, je napravila pošta Zed. držav \$30,003,229.28 čistega dobička, kar je izročila v blagajno Zed. držav. To je prvič v zadnjih 24 letih, da je pošta napravila tak dobiček, k čemer je pripomogla zvišana poštna pristojbina.

V nemškem ujetništvu

Mr. in Mrs. Frank Stupar sta dobila sporočilo, da je sin Sgt. William v nemškem ujetništvu. Prvotno je bil poročen pogrešan od 23. februarja v zračni trdnjavi nad Avstrijo. Bil je topničar v bombniku B-17. Pri letalskem koru je služil od septembra 1942, onstran morja je bil poslan novembra 1943. Graduiral je iz Collinwood višje šole in je bil pred odhodom uslužben pri Independent Lumber Co.

Rusi so v tej ofenzivi strli 17 nemških divizij. Ruske čete brez oddiha zasledujejo bežeče Nemce. Rusi so še 39 milj od litvinske meje.

London, 4. julija. — V ponedeljek so po 12 urnem boju Rusi zavzeli glavno mesto Bele Rusije, Minsk. Najmanj 17 nemških divizij so Rusi strli v tem pohodu. Minsk je bila zadnja nemška trdnjava na ruskem ozemlju. Rusi zdaj preganjajo bežeče Nemce proti Litvi.

V 24 urah so Rusi osvojili najmanj 1,150 naselij ter pridli 39 milj do litvinskega mesta Dvinsk.

Iz Minska beži kakih 200,000 Nemcev, katerim skušata zdaj prva in tretja ruska armada odrezati pot zapadno od Minska.

V 11 dneh so Rusi napredovali za 150 milj pri pohodu na zadnjo nemško trdnjavo Minsk. Ruske oklepne edinice so vdrle v Minsk že v nedeljo zvečer od treh strani. Ob sedmih zjutraj so bili Nemci že pregnani iz vzhodnega dela mesta in opoldne v ponedeljek je bil ves Minsk v ruskih rokah.

S padcem Minska so Rusi zajeli že do 90,000 nacijs, med njimi dodatna dva nemška generala.

Minsk je bilo prvo važno mesto, ki so ga zasedli Nemci v juniju 1941, ko je Hitler ukazal vdor v Rusijo. Nemci so imeli Minsk v posesti tri leta in šest dni.

Zdaj je Rusom odprta pot preko severne Poljske v Nemčijo. Minsk leži samo 190 milj od Vzhodne Prusije. Tam se bodo najbrže Nemci ustavili, da branijo Rajh. V tem slučaju bi zapustili baltičke province Estonijo, Latvijo in Litvo. Poročila naznanjajo, da nameravajo Nemci poplaviti nižine ob reki Vistuli, da bi ustavili Ruse pred Vzhodno Prusijo.

Iz raznih naselbin

Eveleth, Minn. — Umrla je rojakinja Katarina Kotnik, stara okrog 50 let in doma iz vasi Hrvace pri Ribnici. Zapuška joža in več otrok. Dva sinova sta pri vojakih.

La Salle, Ill. — Vojni departament je obvestil Franka Martinjaka in njegovo ženo, da se njun sin Frank pogreša od 19. maja. Udeležil se je bitke nad Nemčijo v letih trdnjavi, na kateri je bil "navigator."

Detroit, Mich. — Dne 2. junija je umrla Mary Rotar, stara 72 let. Doma je bila iz Prevoja na Gorenjskem. V Ameriko je prišla leta 1911 in v Detroitu je bivala čez 22 let. Zapuška moža, dva sinova (enega pri vojni mornarici) in dve hčeri.

Naranda, Quebec, Kanada. — Naglo je umrla Karolina Pezdire, roj. Guštin. Zadel jo je kap. Doma je bila iz Drašč pri Metliki. Zapuška moža in triletnega sinčka.

Rusi so vjela nemškega krvnika Hamana

London. — Rusi so z jeli v mestu Bobruisk nemškega generalnega majorja Hamana, ki je bil znan kot pravi krvnik, ko je bil vojaški poveljnik v ruskem mestu Orlu. Civilno prebivalstvo in ujetje ruske vojske je moril v masah. Iz Moskve poročajo, da ga bodo Rusi postavili zdaj pred sodišče kot vojnega zločinca in ako bo spoznan krivim, ga bodo obesili.

Amerikanci so vzeli glavno mesto na Marianskem otočju

Pearl Harbor, 5. jul. — Ameriški marini in pehota so osvojili Garapan, glavno mesto na Marianskem otočju. Tako naznanja admiral Nimitz, ki obljubljuje, da bo otok Saipan, na katerem leži Garapan, kmalu ves v ameriških rokah.

Ameriška pomorska in zračna sila sta v nedeljo večer napadali prav pred Japonsko s tem, da sta bombardirali otoka Volcano in Bonin, kakih 700 milj od Japonske.

Pri tem je bilo potopljenih ali poškodovanih pet japonskih ladij, med njimi tri križarke.

Na otoku Saipan divja boj že 18 dni. Amerikanci ga imajo v rokah že sedem osmink in so nagnali Japonce v kot na severnem delu. Amerikanci so pokopali dozdej na otoku že 7,312 ubitih Japoncev. Koliko so jih pa Japonci sami pokopali, ni znano.

Senator Jackson iz Indiane bo predsedoval demokratom na konvenciji

Washington. — Senator Samuel Jackson iz Indiane je bil izbran, da bo predsedoval demokratski narodni konvenciji, ki se bo pričela 19. julija v Chicagu in ki bo izbrala predsednika Roosevelta za četrty termin, če bo hotel. Jackson sedaj kandidira za guvernerja Indiane. Ko so ga vprašali, če bo Mr. Roosevelt zopet kandidiral, je rekel, da je to še vedno na predsedniku ležeče, ker se dozdej še ni izjavil, če bo kandidat ali ne bo.

Ko so ga vprašali, kdo bo podpredsedniški kandidat, je rekel, da si ga bo izbral Mr. Roosevelt, če bo namreč kandidat, ker konvencija bo ustregla Mr. Rooseveltu v vsem. Kot pravijo, bo trajala konvencija samo tri dni.

Mihajlovičev zastopnik došel v Italijo

Washington. — Vladni urad za vojne informacije naznanja, da je došel v Italijo dr. Živko Topalovič, kot politični zastopnik generala Draže Mihajloviča.

Lausche odpre glavni stan v Columbusu danes

Lauschetov glavni stan bo danes odprt v sobi 647, Neil House, Columbus, Ohio. Vodil ga bo John E. Lokar, ki bo glavni manager za Lauschetu.

Pomagaite Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalci: Celoletno \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.

Posamezna številka 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 155 Wed., July 5, 1944

Kandidat Dewey

V Ameriki sta dve politični stranki, vsaj zdaj sta še samo ti dve upoštevanja vredni, ki nam dajeta predsedniške kandidate oziroma predsednike naše velike republike. To sta demokratska in republikanska stranka. Republikanska stranka je že imela svojo narodno konvencijo zadnji teden v Chicagu, demokratska jo bo pa imela istotam 19. julija.

Republikanska stranka je torej že izbrala svojega kandidata za predsednika in seveda tudi za podpredsednika. Predsedniški kandidat je Thomas E. Dewey, sedaj guverner največje države v Uniji, podpredsedniški kandidat je pa ohijski guverner John W. Bricker, ki je tudi precej popularen, saj je bil z ogromno večino izvoljen trikrat povrsti. Brickerja smatrajo za dobrega gospodarja, saj ima danes ohijska državna blagajna nad \$100,000,000 preostanka, kar tudi v teh dobrih časih niso smeti.

Kandidat Thomas E. Dewey je pa glavni nosilec republikanskega prapora in prav je, da ga nekoliko ocenimo. Kadar bomo dobili pa še demokratskega kandidata, bomo pa še tistega opisali tako, da bodo imeli naši čitatelji pred seboj pravo sliko, pa naj pripadajo že tej ali oni politični stranki.

Predsedniški kandidat republikanske stranke, Thomas E. Dewey, je star komaj 42 let, torej bi rekli, da je za tako odgovorno mesto, kot je predsednik velike ameriške Unije, zelo mlad človek. Toda kdor je zasledoval njegovo javno udejstvovanje, ga radi mladosti ne bo nič manj visoko cenili. Javnosti je guverner Dewey že dovolj pokazal, da je mož izredne delavnosti, bistroumnosti, energije in odločnosti. Je sijajen govornik in celo njegovi politični nasprotniki pravijo, da ni nič slabši govornik na radiu kot je Roosevelt, če ni celo še boljši in Mr. Roosevelt poznamo kot sijajnega govornika.

Mr. Dewey je vzbudil pozornost ameriškega naroda s tem, da je poslal v ječo skupino newyorških raketirjev v času, ko je bil tam državni pravdnik. Obtožbe proti njim je tako dobro pripravil in pred poroto njih krivdo tako goreče in neizpodbitno dokazoval, da se kljub najboljšim zagovornikom, ki jih more dobiti denar, niso mogli izviti roki pravice.

Potem je zopet stopil na javno pozornico leta 1940, ko je bil kandidat za predsedniško nominacijo republikanske stranke. Toda takrat so si ljudje izbrali raje Willkie-ja.

Leta 1938 je kandidiral za newyorškega guvernerja in takratni guverner Lehman ga je porazil s prav neznačajno večino. Toda Dewey je prišel nazaj leta 1942 in sijajno premagal demokrate. To ga zdaj postavlja na možnost, da bo v novembru potegnil za seboj državo New York.

Dewey je znan kot izvrsten administrator ter razumen in deloven izvršni uradnik. Ena njegovih posebnosti je ta, da se zna obdati z razumnimi in zmognimi svetovalci in nikdar ne poskuša biti diktator. Da ima res zmogljive svetovalce je dokaz njegova nominacija, ker so ga znali predstaviti v javnosti tako, da je bila njegova nominacija že davno pred konvencijo gotova stvar.

Nekateri mu bodo skušali sicer očitati, da nima dovolj izkušenj v svetovni politiki, da se temu ni imel dovolj časa posvetiti. Morda je to res, ampak nihče pa mu ne more očitati, da ne pozna dovolj problemov, ki jih je treba rešiti doma, v naši deželi. In morda bo boljše, če se predsednik bolj briga za domačo deželo, kot pa za druge, saj imamo koncem predsednika za našo, ne pa za druge dežele. Razume se, da bo morala tudi naša dežela sodelovati z drugimi, da se brani svetovni mir, saj bo to v našo lastno varnost. Pa ne samo sodelovati in morda biti kaki velesili za peto kolo, ampak mi moramo biti vodilna sila, saj bo končno le naša industrija in naša armada tisto, ki bo prineslo zmago zavezniškom.

Njegova mladost mu ne bo v breme, ampak mu bo le v pomoč, da bo mogel z vso močjo, ki jo ima v sebi moči pri takih letih, voditi odgovorne posle Zed. držav v teh kritičnih časih in v včasih, ki bodo zlasti po vojni.

V svojem sprejemnem govoru je izjavil, da če bo izvoljen predsednikom, da si bo poiskal v deželi najboljše može in žene za svoj kabinet, ki se jih more dobiti v naši deželi.

Eno je gotovo, da Tom Dewey ni imel kontrolo nad konvencijo, da delegacija torej ni bila kupljena, da ga nominira. Izbrala si ga je iz svoje proste volje. Tako so želeli delegatje iz vseh ameriških držav, ki so republikanskega mišljenja. To je bilo vse drugače, kot kadar predsednik kandidira za drugi, tretji ali četrti termin. Takrat odločujejo pri nominaciji plačanci in oni, ki so pri koritu, ki jim je torej na tem, da njih boss ostane še naprej poglavar.

Ako bi šlo po želji strankinih bossov, bi morda tudi Tom Dewey ne bil nominiran. Toda zahtevali so ga državljani in stari politikarji so se morali vdati. Stari gardi se namreč zdi Dewey preveč liberalen, preveč poln novih idej in preveč neodvisen. Je nekako takega tipa kot je clevelandski župan Frank Lausche, ki se tudi ne da kontrolirati od političnih bossov.

Pravijo, da je Dewey edini, ki bi lahko premagal predsednika Roosevelta jeseni. Ako je premagal Rooseveltovo politično mašino v državi New York, jo bo tudi v deželi, pravijo.

Ako bo predsednik Roosevelt kandidiral za četrti ter-

min, bodo nekateri rekli, da mora ostati Mr. Roosevelt še v Beli hiši, da bo končal to vojno. Tak dokaz ne pomeni nič. Predsednik ne vodi vojne, ampak jo generali, denar zanjo da pa kongres oziroma narod.

Morda bi bilo res dobro, če bi prišla nova mlada moč v Belo hišo. O tem bomo pa govorili šele tedaj, ko bomo videli, kdo bo predsedniški kandidat demokratske stranke.

Za danes moremo samo reči, da je Tom Dewey dober kandidat in republikanci niso slabo izbrali. Bomo videli, kako bodo izbrali demokrate.

"Kaj storiti z Italijo?"

(Nadaljevanje)

Nas ne briga zgodovinska preteklost teh dveh mest, ki pravi, da sta pripadali skoro polno tisočletje srednji Evropi in nikoli k Italiji. Za enkrat pustimo na strani tudi dejstvo, da šteje Trst, odkar je prišel pod Italijo stalno le 250,000 prebivalcev, od katerih je 120,000 priseljencev iz starih italijanskih pokrajin in le 130,000 domačinov, med katerimi je okoli polovica Slovencev, Srbov in Hrvatov. Merodajno in odločilno je samo stvarno pojmovanje sveta v njegovi novi miselnosti in racionalna ocena vseh vrednot, ki morejo pripomoči k vpostavitvi gospodarskega ravnotežja kot pogoj za izhod iz sedanje zmede in za doseg gospodarskega blagostanja, ki ga Evropa tako krvavo potrebuje. En sam bežen pogled na zemljevid srednje Evrope — in vsak pripravljen opazovalec bo priznal, da nima in ne more imeti Italija nikake pravice do teh dveh mest, ki sta edina vrata srednje Evrope in zahodnega Balkana v daljni svet.

Trst je izhodna luka na morje, ki obsega vso Slovenijo in del Hrvaške, Avstrijo, Češkoslovaško, južno Nemčijo in del Poljske tja do galiških petrolejskih vrelcev. Vse to obsežno ozemlje, večje kot vsa Italija, gravitira na Trst in nujno potrebuje to sevrno jadransko luko za svoj gospodarski razmah. Le s potjo preko Trsta se izogneta srednjeevropska industrija in trgovina nemškemu lukam, nemški industrijski in trgovinski špijonaži ter nemški konkurenci in se zmanjšajo prevozni stroški in prevozni čas na najmanjša razmerja. Preko Trsta je šla skozi 200 let, vse do prve svetovne vojne, vsa srednjeevropska prekomorska trgovina. Tod je najkrajša pot v srednji in Daljni vzhod, v Afriko, Avstralijo in Polinezijo. Preko Trsta je hodila pred prvo svetovno vojno angleška pošta za ves vzhodni in severovzhodni del angleškega cesarstva in Trst je izhodna točka za angleški pomorski kabel proti vzhodu.

Trst je največja moderno zgrajena jadranska luka, opremljena z vsem, kar potrebuje za pomorski obrat v velikem obsegu. Proti morskim valovom je zavarovana od štirih mogočnih valovomov, ki segajo od Miljskega hriba do Barkovlj in branijo ves Miljski zaliv in tržaško pristanišče. Trije teh valovomov, ki spadajo med največje na svetu, so bili zgrajeni šele pred prvo svetovno vojno. Privlačnost tržaškega pristanišča so njegova velika in praktična skladišča v stari luki od centralnega kolo-dvora do Barkovlj in v novi luki pri Sv. Andreju, s silosi, hladilnicami, s stalnimi in plavajočimi dvigali, z ladjedelnic in z dokli. Trst spajajo z njegovim zaledjem štiri železniške proge; Trst-Ljubljana-Dunaj in Budimpešta; Trst-Jesenice-Celovec-Linz-Praga; Trst-Videm-Troblj-Solnograd-južna Nemčija; Trst-Reka-zahodni Balkan. Srednja Evropa je potrebovala tržaško luko in zato je takratna stara Avstrija (Slovenija) z Julijsko Krajino in Dalmacijo, Češka, Moravska in Šlezija, današnja Avstrija ter Galicija in Bukovina) potrošila težke milijarde zlatih kron za njeno zgraditev, opremo in izpopolnitev njenih železniških zvez z zaledjem.

Po prvi svetovni vojni je Italija zahtevala in dobila Trst, Reko in Julijsko Krajino do Snežnika, Triglava in Trbiža le zaradi svojega političnega presti-

ža. Gospodarsko Italija ni potrebovala teh pokrajin, ni potrebovala Trsta in Reke, ker so njena velika pristanišča Benetke, Genova, in Neapel v polni meri zadostovala za njene potrebe. Prepustitev Julijske Krajine Italiji je bila največja gospodarska zabloda, ki jo je sankcioniral versajski mir ob razmejitvi. Srednja Evropa je bila odrezana od svojih jadranskih luk in te so izgubile svoje zaledje, ki se ni moglo kljub vsem poskusom z raznimi tarifami sprijazniti z italijanskim gospodstvom na severnem Jadranu. Italijanske nove metode so ostale tuje duhu srednje Evrope, njeni trgovini in prometu, njenim trgovskim običajem in navadam. Od tod beg srednjeevropskih (Jugoslovanskih, češkoslovaških, avstrijskih) trgovinskih in industrijskih podjetij in bank iz Trsta in Julijske Krajine. Od tod propadanje tržaške trgovine, industrije in pomorskega prometa z neizogibnim padcem prejšnjega gospodarskega blagostanja in življenjskega standarda v Trstu, Reki in Julijski Krajini.

Ali je še mogoče vztrajati po sedanji svetovni vojni pri tako usodopolni zmoti, kakršna je bila z gospodarskega stališča nastala z italijansko aneksijo Julijske Krajine, Trsta in Reke? Trst in vsa Julijska Krajina spadata po svoji legi, po svojih tradicijah, po svojih gospodarskih interesih k srednji Evropi in ne k Italiji. Zato mora biti Trst združen tudi politično s svojim naravnim zaledjem, kajti drug od drugega sta navezana, drug od drugega odvisna. To je neizogibna posledica njegove zemljepisne lege in to je gospodarski postulat, brez katerega ni mogoča vpostavitve gospodarskega ravnotežja in blagostanja v tako važnem predelu srednje Evrope, ki je težišče njenega prometa in njene prekomorske trgovine in kjer se stikajo slovanski, romanski in germanski svet. Nimamo državne tvorbe, ki bi obsegala vse tržaško gospodarsko zaledje, ali velik del tega zaledja, tja do avstrijskega Gradca in do Blatnega jezera, spada pod Slovenijo oziroma Jugoslavijo, ki meji na Julijsko Krajino in čije državna meja je pri Postojni komaj 40 kilometrov oddaljena od Trsta. Gospodarske etnične meje med Slovenijo in Julijsko Krajino pa ni, ker gravitira vse gospodarsko severozahodne Jugoslavije na Trst in ker je vsa Julijska Krajina etnično slovenska in hrvaška, izveniši večjih mest, ki imajo italijansko večino, a leže na slovanski zemlji. Zato spada Trst z Julijsko Krajino iz zemljepisnih in gospodarskih, pa tudi iz etničnih razlogov v državno tvorbo, kamor spada Slovenija.

V tej državni zvezi bo zagotovljen Trstu naravni gospodarski razvoj, ki je bil pretrgan pod italijansko vladavino. Tedaj se bo zopet povzpela na višino prave evropskega tržišča za kavo, sladkor, les in kolonialno blago in se bo razvil v največje industrijsko središče srednje Evrope. Trst se bo uvrstil tudi med največja sredozemska pristanišča; v njem so imele pred italijansko aneksijo svoje centrale vse dalmatinske paroplovne družbe, ki so po l. 1919 premestile svoje sedeže na Sušak, v Split in Dubrovnik. Ko postane Trst sestavni del Slovenije, se bo večji del teh družb zopet vanj preselil z vsem svojim ladjevjem, kajti le tako bodo deležne, kakor jih uče dejstva zadnjih 20 let, trgovinskega prekomorskega prome-

ta, ki bo šel iz tržaškega zaledja preko Trsta v svet.

Italijanski 25 letni eksperiment, da održe Trst in Julijsko Krajino politično od njih zaledja, se je razbil na dejstvo, da tvori Trst s svojim srednjeevropskim zaledjem nerazdružljivo zemljepisno — gospodarsko celoto. Ta celota je pogoj za gospodarski, socialni in kulturni napredek vsega ozemlja od Jadranskega morja pa tja do Krkonošev. Zato je politična združitev Trsta z državno tvorbo, ki obsega njegovo zaledje ali vsaj velik del tega zaledja, absoluten postulat, ki ne dopušča kompromisov. Smo tedaj za sožitje Italijanov in Slovencev, Hrvatov in Srbov v Julijski Krajini, ali ne pod italijansko oblastjo, ki je pomenila in bi pomenila nadaljnje hiranje in propadanje tržaškega mesta in vse primorske zemlje.

Se strinjam!

Bilo je 11:30 v torek, ko je zazvonil telefon. Osebo poznam, imena ne povem, nič zato. Gre se za to, če je bila stvar pravilna in če je vredna, da se o malo opiše.

Kot nalašč, malo sem že premišljal, če ne bi bilo dobro nekaj napisati od nedelje 18. junija, kako je bilo na Providence Heights. Prav, prav. Ker imamo časopis na razpolago, da se v njem pogovarjamo drug z drugim in v njem hvalimo dobro ter grajamu slabo, za to bom pa res napisal o tem praznovanju, ki so ga nam preskrbele verne slovenske matere, katerim je blagor naroda več, kot vsem tistim, ki kriče trobentajo, kako jim je narod pri srcu. Delati za narod je mogoče na več načinov, pri tem je pa treba vpoštovati tudi kaj je v resnici koristno za blagor naroda.

Če kdo dela za narod, da bi isti bil srečen, so to matere, ki so vzgojevalke družine. Na teh sloni vse in je vse odvisno od tega, za kaj se te matere zavzemajo.

Pisatelji že sami niso mogli najti dovolj izrazitih besedi, kadar so popisovali te matere in njih zaslužnje za zdrav in za srečen narod med drugimi narodi. Narod, ki je imel take, velikodušne matere, je bil sreden. Naša stara domovina, je bila srečna, ko je imela take matere, ki so vzgojile toliko veljavni mož, ki jih drugi narodi čislajo, bero in prepisujejo njih knjige in pišejo o njih v zgodovino.

Da, da, to so pionirske slovenske matere, Spartanke, ki so toliko doprinesle za ta tako zasovraženi slovenski rod, da se ne bi moglo v debelih knjigah vsega popisati. Kadar gledam v duhu v domovino, kjer mi je tekla zibelka, se mi stavi pred oči pogled na hiše in kočice, kmetije in bajtice, okrog katerih sem videl skrbne matere tekati od zgodnjega jutra, ki so prve vstale in budile druge, potem celi dan delale in skrbele, da je bila vsa družina, in to velika družina, številna, opravljena v vseh ozirih, preskrbljena za telesno in duhovno dobro; kajti materino oko je zrlo na svoje malčke in odraščajoče sinove in hčere, da so se odgajali pošteno, držali se naukov in reda, kakoršen je bil v hišah pohlevnega in iskrenega slovenskega naroda. Tako zvana naprednost, je bila tem materam strup v očeh, v kolikor je bila naprednost našemu narodu potrebna, je za to skrbel duhovščina. Za to so slovenske matere širom naše domovine vzgojile tako zdrav narod, iz katerega je izšlo toliko veljavni mož!

Tako je z nami v Ameriko prišlo vse tisto, kar nam je bilo v srca vsajeno doma. Sem so dospole hčere slovenskih mater, bile so verne iz nauk svojih mater, zdrave, dela varjene, za to so se tukaj oprije-

Če verjamete al' pa ne

Ko je torej Kushlanu spdo-

letelo z načrti za brezplačno

barvanje kempe, ni vrgel pu-

ške v koruzo, niti kake prazne

le neutrujeno težkega dela, da

bi sledile vzgledu svojih očev

in mater. Ko so se poročile

cerkveno, so prevzele nase

gospodinjstvo doma in vzgo-

jo družine, s tem so vzele nase

največje delo za razvoj sloven-

skega vernega naroda v Ame-

riki. Radi teh mater so se za-

čele zidati v Ameriki slovenske

cerkve in ustanovljati sloven-

ske župnije po širni Ameriki.

Njih družine so se množile in

so v skrbah, da bodo njih sino-

vi in hčere vzgojeni v dveh naj-

vaznejših stvareh, to je: ver-

ske in v slovenskem jeziku, za

to se jim ni zdela nobena žr-

tava prevelika. Ker so še iz do-

movine vedele, kako je treba

(krajcar) cent porabiti, da bo

na mizi kruh in pri tem pa bo

še za v nedeljo vendar nekaj

daru za cerkev. Tako so go-

spodinjile previdno v vseh ozi-

rih, da je bil božji blagoslov

znjimi povsod.

Če pomislimo revne čase ti-

stih let, se moramo čuditi, da

so naše družine kljub temu še

tako sijajno uspele. Njih vera

in njih varčevanje, njim moli-

tev in zaupanje v Boga je pre-

magalo vse. Slovenske hiše,

so se ločile od drugih hiš z so-

sedi. Da si so bili naši ljudje

v tovarnah zapostavljeni za

drugimi, služili so manj in de-

lali težja in slabša dela, toda,

sosedje in tisti, ki so nam oči-

tali, da smo nekakšni "Polaks,"

so imeli poleg naših domov

prazna dvorišča, polna smeti

in nesnage, na njih mizah so

imeli same sladkarije par dni

potem ko so dobili plačo v to-

varni, potem so pa prav radi

prišli k nam vprašati, če bi

jim ne mogli posoditi dolar ali

dva do zopetne "colinge." In

naša stanovanja so bila čedna,

okrog hiše snaga, če mogoče

kaj zelenega, kakor hitro pa

je bilo mogoče, smo imeli svo-

jo hišo in svoj cvetlični vrt.

Take so bile ideje naših očev

in mater, ki niso poznali

pohajkvanja in lenobe, marveč

so delali in delali ter vse to,

kar so malega zaslužili, so zna-

li gospodarsko obrniti, da je

zaleglo. Od tega, kakor že zgo-

raj omenjeno, so se dali svoj

delež po namenu vere, katere

je brez dobrih del mrtva — za

cerkev in za vzdrževanje du-

hovnika, brez katerega, prava

slovenska družina ne more za-

dovoljno živeti in ne biti sreč-

na.

Tako smo ali so nadaljevali

naše požrtvovalne matere po

večini, tu in tam so se že dobi-

le izjeme, toda, večina našega

naroda je s pomočjo naših ver-

nihih mater ostala verna in na-

rodno zavedena. Naj si nikdo

ne drzne odrekati našim mate-

ram, ali jim očitati, da niso bi-

le pri vsem tem tudi narodno

zavedne in da niso še sedaj,

nikdo naj se ne drzne jih pod-

cenjevati pod katere druge, ki

so položile na stran versko pre-

pričanje! Pravo narodno za-

vednost, so ohranile in znjo so

ohranile narod, da je, kar je;

edino naše katoliške verne ma-

tere in to v 90% so storile, da

je narod to, kar je. Njih ma-

terinstvo, gospodinjstvo in

njih skrb za vernost svojega za-

roda, je doprineslo tudi tukaj

v Ameriki, da smo kar smo.

Priznajte ali odklonite, resni-

ca pa ostane. Niman ničesar

napram pravi iskreni napred-

nosti, toda, bolj redka je, dasi

je nekaj tudi takih, ki mislijo

drugače, dobrodelnih za na-

rodno stvar, nikakor pa ne mo-

rejo doseči teh mater po veli-

čini, o katerih se glasi ta do-

pis.

(Nadaljevanje na 3. strani)

steklenice ob tla, niti ni posk
šal v silni žalosti utopiti s
pogoreto v pijači, kar vse
gotovo storil kdo drugi, ki
zna obvladovati svojega te
peramenta. Toda sinovi slo
venskih kovačnicah, kjer
morali v svojem življenju si
zi še hujše neprimliko, ko so
palili po kovačnicah, kjer
letele goreče iskre na vse st
ni in marsikatera tudi po b
nj

Žrtev spovedne molčečnosti

Josep Spilman S. J.

Gospodje žandarmi naj med tem časom čuvajo pred vrati in preprečijo, da se od svete jeze razljučeno ljudstvo ne mašuje nad morilec, ki nosi talar."

Preiskovalnemu sodniku sledi policaj in tajnik z veliko mapo. Vsi trije sledijo krčmarju v župnikovo stanovanje, kjer jim župan predstavi sebe in tovariše. Preiskovalni sodnik, gospod Barthelot, potem poslušaj, kaj mu ima župan povedati.

"Najprej smo mislili, da se je stari kaka nesreča pripetila, to je zapustila samostan in smo se le začudili, da se je župnik delal tako čudnega, ko smo hoteli preiskati hodnike. Šele ko smo našli umorjeno truplo v hrmbi, nam je počasi prišlo na misel, da mora biti kriv župnik, ker se je deloma tako udno vedel in ker je bil ob ča- zločina v samostanu. Po- em pa smo ga zasačili, ko je avno izpiral velikanske krvave madeže iz svoje sutane in pre- dej nato pa smo našli košaro umorjene ženske in nož, s ka- rim se je očitno izvršil zlo- vin, poleg roba, ob katerega ne bil nož obrisan, vse to skrito župnikovi kuhinji!"

"Vsekakor so to obteževalni, ki uničujejo dokazi. Moj po- calon, da ste vse tako lepo od- rili. In kaj pravi obdolženi?"

"On taji. Predrzo trdi, da de nedolžen. In celo pogum- na klicati Boga na pričo. Ali va hočete videti? Tu zraven ga dajva naš žandarm."

"Ne sedaj. Najprej bom z gospodom častnikom prebral protokol, ki ste si ga napravili ti uspešni preiskavi. Potem bomo ogledali kraj zločina, druge prostore v tem po- pojpu. Saj ste pač pozvali sodnega zdravnika? Do- to. Čuli bomo njegovo poro- to. Ali ste pa že tudi našli enar, ukradenko vsoto?"

"Zal ne. Mi menimo, da je župnik kje v poslopu skril svo- pa."

"Lahko bi bilo vrjeti. Vse- ako moramo natanko pre- kati celo hišo. Gospod Pi- rd, dajte to precej z enim ali drugim gospodom izvršiti. Mi etaj bodemo šli na kraj dejanja si ogledali vse, kar je stem ljljzvezi."

Preiskovalni sodnik pazno rečita protokol, na to pa ga ame župan najprej k kuh- rejto in mu pokaže nož, robec ro kraj, kjer ju je našel. "Ču- o je," pravi sodnik, "da so del te stvari tako slabo shra- ene. Zdi se mi, da so bile na- ošč sem skrite, da bi jih tu na- e. Kajpak, imamo tudi vzgle- o, da so zločinci že nalašč ta- go ravnali, čes potem se bo- uženko reklo, da bi zločinec sam i bil ravnal tako neprevidno. a ti je župnik kaj takega re- dežl, ko ste nož tu našli?"

"Ne. Delal se je začuden- kar in poudarjal svojo nedolž- st," odgovori župan.

Nato so preiskali krvavo su- zno. "Kako pa razlaga žup- k te madeže?" vpraša sodnik

reče, ko čuje odgovor: župnik bi ne bil mogel stori- ni nič bolj nerodnega, če je egova izjava resnična! Lah- o bi takoj spoznali, da prih- o madeži od strjene krvi; za- daj jih je spral v vodi in tež- sem bo odločiti, če je kri sveža dveti strjena."

Župan je tedaj spremil go- do, da skozi temni hodnik Ma- oduga krila v molitvenico in tujinega krila, da je po izpove- i, župnika umorjena ženska edno šla po ti poti, kadar je o, a molit sv. Rešnje telo in od- na doli po temni stopnici. Po- igarim priže svečo in posveti pniku doli do presledka pred- tatni zakristije. "Tu se je

SE STRINJAM!

(Nadaljevanje z 2 strani)

Rezultat vsega tega in tega dopisa je to namreč, kar se je vršilo že omenjeno nedeljo pri Lurški Mariji posvečenem kraju. Tu se je zbralo nebroj ljudstva, iz naših slovenskih fara, se razvrstilo v procesijo na hribu in potem pred groto, kakor smo bili navajeni na bo- jepotnih romanjih v staremu kraju.

V kolikor mi je znano, so to napravile skupna Oltarna dru- štva naših slovenskih fara v Clevelandu, vstevši še Lorain, ki se zadnje čase udeležujejo na tak skupen način. Prav, prav ženske! Če se organizira vse drugo in hoče vzeti prednost za sebe, ve pa naj bi ostale po- zabljeni, tega pa nikar ne pu- stite! Vaše zasluge so velike, teh ne pustite drugim. Posa- mezno ne šteje, da magari ste še tako številne, združene pa lahko dosežete vse, kar hočete. Vaše ideale bo narod z vese- ljem podprl, vaše nastope bo vsak pozdravil, ve imate druž- ne za seboj in tako za seboj na- rod, katerega ste ve vzgojile in vam dolguje slediti in vas poslušati.

S tem, da ste se organizirale, je led prebit. Sedaj z delom naprej. Ve boste lahko stori- le mnogo dobrega za narod, da bo narod v resnici vreden ime- na. Vaši vzgledi in vaše toli- ke preiskunje so dragocene, zakaj bi ostale mrtve in brez sadu. Do tega se pa ne more drugače, nego le, če ste orga- nizirane. Kar je potreba je to, da se vaše začeto delo širi v vsako hišo, da se vam pridru- žijo še ostale žene, matere in dekleta, potem postanete ne- zločljive.

Čestitam vam za nedeljski nastop. Čestitam gg. duhovni- kom, ki so šli vam na roke, da se je ta prva slavnost izvršila tako sijajno. Naj ne bo zadnja marveč začetna, ki naj se raz- vija v srcih vse dobro mislečih mater, žena in deklet.

Ako nam je versko življenje to kar bi nam moralo biti, po- tem je tako vaše organiziranje kakor nalašč v pomoč vaše ve- like in težke naloge, katere na- men je to, da se ohrani sloven- ski narod na stopnji, ki je ve- dno bil in se še zboljšuje.

Kakor vse izgleda, se bliža- jo slovenskim materam težke preiskunje, to je takim mate- ram, ki bodo hotele ostati pri- tem, kar uči sv. vera in kar so bile slovenke matere v domo- vini in tukaj do sedaj. Radi te- ga, je edino potrebno, da se or- ganizirate na način, kakor ste začele. Brez organizacije dan- danes ni ničesar. Če se izplača da se organizirajo za vse raz- novrstne skupine, namene in ci- lje drugi, se izplača tudi in si- cer nad vse drugo, da se orga- niziramo vsi, tudi možje, za cilj, ki je nam v veri od Boga dan in zapovedan, da dosežemo to, kar presega vse drugo na svetu. Za to, z delom naprej in pogumno, neustrašeno. To delo bo zahtevalo veliko truda, toda, brez tega ni zaslужenja, dandanes gredo v javne borbe, žrtvujejo življenja, pa niso njih cilji tako vredni in vzviše- ni, kakor so cilji vaši, sloven- ske matere. Za take cilje se vam ni treba bati žrtvovati ka- tero uro časa, pomislite, kaj vse morajo ljudstva in nara- di ter vojaki na boljih polja- nah prestati in pretrpeti, če je pa katera stvar, za kar kdo tr- pi in žrtvuje res vredno, je to- rej vredno največ to, kar se stori z namenom, da se Bogu, ki je vse ustvaril in vse vlada — služi. On bo tudi vsega plač- nik.

A. Grdina

Očelova krivda

Povest. Spisal F.

(Nadaljevanje)

"Jurij, ali veš, koliko je že!" vpraša štajerca in lista po knji- gi.

"Kaj vem," de malomarno štajerc, "bogve kaj ne more bi- ti."

"Dvesto in osemdeset goldi- narjev. Na hišo ne dam več, saj je že to preveč. Plačati ne moreš, to vem. Prodaj mi hi- šo, dodam ti še štirideset gol- dinarjev, ali bodem pa tožil. Teško zasluženih novcev ne bodem metal proč."

"Dvesto si rekel; beži, beži, to ni mogoče!"

"Dvesto in osemdeset kot sem rekel. Tu stoji zapisano vse in od vsakega dne posebej, ... kakor hočeš!"

"Ni res, goljufal si me, kot si me prvič goljufal!" Naen- krat vzkipi štajerc in udari po

mizi, da se prevrne polna ste- klenica in strklja na tla.

"Tako, Jurij, dobro sem ti storil, pa me zmerjaš z golju- fom? Bode pa sodnija govori- la in cenilni možje. Ali meniš da je moje vino in žganje, mo- je klobase in moj kruh zas- tonj? Sem te li kdaj prosil, da pridi; ali sem te kdaj silil, da pij in še drugim za pijačo dajaj, kot si? Goljufa mi bo- deš pred sodnikom dokazal; sedeti si pa vaju."

Zadnja krčmarjeva opazka je Jurija kar spekla. Razjar- jen plane kvišku na dkrčmar- ja. A ta je bil še krepek mož in izpit pijanček je ležal kma- lu zunaj na kolovozni poti.

Dva tedna je minulo od te- daj. Jurij ni hodil več k Pre- metovcu, pač pa je hodil po žganje v sosednjo vas in ga pil doma; dobil je namreč ravno podporo od otrok. Od sodni- je dobi dve tožbi. Premetovec ga toži za dvesto in osemdeset goldinarjev in posebej še za- radi žaljenja časti, ker ga je zmerjal z goljufom.

Nočemo opisovati vse sodne obravnave, čemu neki? Konec je bil ta, da je kupil Premeto- vec na javni dražbi hišo za dve- sto in petdeset goldinarjev, in da je bil Jurij zaradi žaljenja časti obsojen na tri dni zapo- ra.

Drugi dan je štajerc izginil iz Javorja.

XI.

Ponosno reže valove Atlant- skega oceana parobrod Nep- tun. Na svojih mogočnih ra- mah nosi nad šeststo izseljen- cev, ki gredo v novi svet iskat sreče, katere jim stari ni hotel dati, ali katere v tem svetu ni- so znali poiskati. Kotli sopiha- jo, stroji hrešče. Koliko upov, koliko nad nosi ta brod! Se bodo li vresničile vse? Ne, go- tovo ne! Morda si bode ta ali oni pridobil bogastva v tujini, a pridobiti si ga bode moral z znojem in žulji. Kogar domo- vina ni mogla preživiti, bil je sam kriv, ne morebiti vsak, vendar z večine. In naj mu tu- di boljši zaslužek, več blago- stanja, — doma je doma. Bol- ši so doma žganjci z zeljem, kot v neznani tujini najboljša pečenka; jaz vsaj menim, da je srečnejši oni, ki živi skrom- no v svoji domovini, kot tisti, ki sedi pri polnih loncih bog- ve kje daleč proč od ljubega doma.

Moli in delaj! Dela je v na- ši lepi domovini dovolj in ni ga treba iskati po tujem sve- tu, kjer se človek odtujeje sta- rim domačim šegam, domači govoric, domači zemlji. Kjer so bivali in umirali naši očete, ta kraj nam bodi svet, saj je ta svet posvečen in napojen z njihovo krvjo, katero so preli- vali zanj v sto in stoletnih bo- jih. Pri nas pa se sliši: Doma ni dela, ni zaslужka. Za lenu- ha ni nikjer dela, nikjer za-

sluška, tudi v novem svetu ne. Delaj doma tako, kot se dela ondi od jutra do večera z zno- jem na čelu, in žulji na rokah in večkrat še v vedni smrtni nevarnosti, in videl bodeš, da te bode rodna zemlja dostoj- no živila. Seveda ne bodem tr- dil, da tudi tukaj ni nikakih izjem, katere človeka silijo, ga takorekoč vržejo iz domačega naročja v vrvenje tujega sve- ta; da, so, pa gorje onemu, ko- gar zadenejo.

MALI OGLASI

Pohištvo naprodaj

Proda se po nizki ceni 3 kose pohištva za sprejemno sobo. Set je jako pripraven za vsako dru- žino. Naslov izveste v uradu te- ga lista. (155)

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje 5 pro- stornih sob, spodaj; furnez in kopalnica; vse nanovo barvano in dekorirano. Najraje se sprejme odrasle osebe. Zgla- si- te se na 706 E. 155. St. (155)

Bicikelj kupimo

Kupi se dobro ohranjen mo- škji bicikelj. Kdor bi ga rad prodal, naj to sporoči v našem uradu. (155)

Soba se odda

Odda se opremljena soba, poseben vhod, moškemu ali ženski. Vprašajte na 1083 E. 67. St. (155)

Posestvo naprodaj

Na Chardon Rd. se proda le- po posestvo; zidana hiša in dru- ga gospodarska poslopja. Zem- lje je en aker in pol, razno or- dje, trta in lepo sadno drevje. Nahaja se eno miljo vzhodno od Bishop Rd. Za nadaljna pojasni- la pokličite Henderson 2618. (156)

Plačajte

račune za plin, elektriko in tele- fon pri nas. Money Order po- strežba od \$1.00 do \$10.00.

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah

Zaprta ves dan ob sredah.

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescription Specialists

Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

ENdicott 4212

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje. Cene zmerne in fi- no delo.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave. (Tues. x)

Kupim vaš avto

Plačam v gotovini za vaš av- to, naj bo katerega koli izdelka ali leta. Pokličite ENdicott 9712. (July 5, 7, 10)

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranci, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem stori- ti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih sluča- jih. Jaz se poslužujem stare ev- ropske in najnovejše metoda bolnišnice pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razu- me vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv na- čin.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo

423 Citizens Bldg.

850 Euclid Ave. Telefon: Main 6016. (Wed. — x)

DELO DOBIJO

Izvrstna prilika za dober zaslužek

je zdaj odprta

Produciramo 100% vojno delo

Potrebujemo

MOSKE

za

Set up delo,

Heat Treaters,

Tool-bit grinders,

Short Blast operatorji

Ženske

Lathe operatorice

in inspektorice

Packers

Pokličite IV 3800

Geometric Stamping Co.

1111 E. 200. St.

Euclid, Ohio.

A VICTORY PLANT

(157)

Moške in ženske splešna tovarniška dela

se potrebuje za

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo držav- lajnstva. Nobena starost ni ome- jena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglašite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(x)

Oskrbnice

Poln čas

5:30 zvečer do 1:40 zjutraj

Šest noči na teden

V mestu

750 Huron Rd.

ali

700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden

Ako ste zdaj zaposleni pri voj- nem delu, se ne priglasite.

Zahteva se dokaz o

državljanstvu

Urad za najemanje odprt:

8 zjutraj do 5 zvečer dnevno

razen v nedeljo

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

700 Prospect, soba 901

(x)

LATHE OPERATORJI

in učenci

INSPEKTORJI

Plača od kosa

52 ur na teden

MAŠINSKI OPERATORJI

in učenci

PREVAŽALCI S TRUKI

Plača od kosa

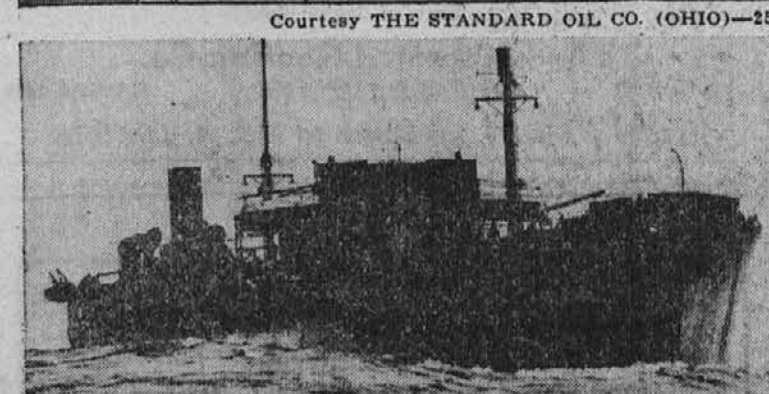
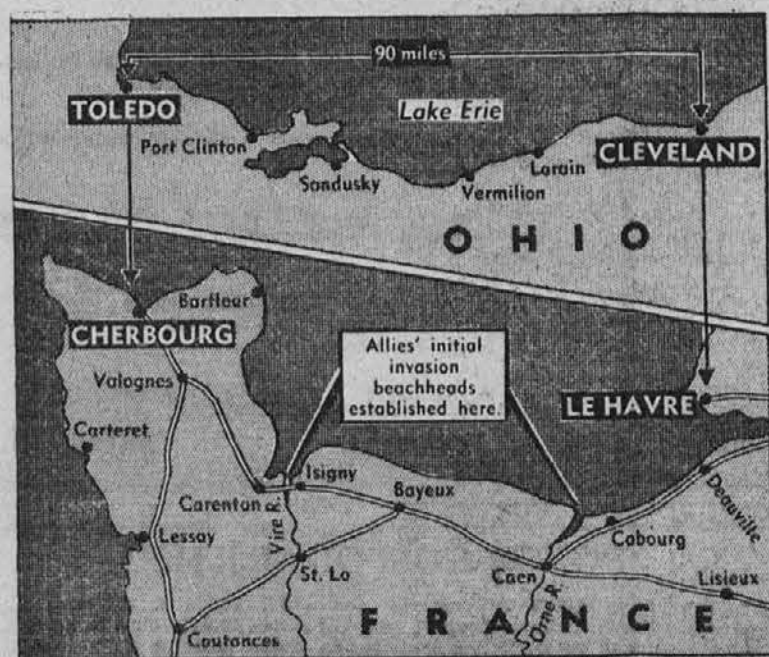
in visoka plača od ure

Ohio Piston Co.

5340 Hamilton Ave.

(158)

Normandija v Ohio

Gornja dva zemljevidi nam kažeta 90 milj zračne črte nor- mandijske obale, kjer so se pričele prve invazijske bitke. Pre- nešeno na gornji zemljevid v zmljepisni legi, bi znašala razdalja te fronte, kot je razdalja med mestom Toledo in Cleveland v državi Ohio, približno ista razdalja je med rancoskima mesto- ma Cherbourg in Le Havre. Druga važna primera je tudi, da tako veliki tankerji, kot plovejo po našem Erie jezeru prevažajo preko Kanala na tisoče galon nujno potrebnega "100 octane" gazolina, katerega potrebujejo naši letalci za tako uspešne po- llete nad sovražno ozemlje.

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znanke.

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

"Jaz zaslepljenec sledim nekega dne svojemu bratu Samu v gorovje. Jaz sem ga tam tudi našel, — se mu pridružil in govoril z njim — hotel sem izvršiti grozodejstvo nad njim — že sem stegnil roki po neslutecemu — toda prestrašil sem se in jih potegnil v normalno lego nazaj — jaz nisem bil zmožen storiti grozodejstva!"

"Kako — ni se zgodilo?" vpraša stari Braddock, "Sir Sam pa je vendar umrl? Olahkotite si svojo dušo Mylord!"

"Moj brat je umrl Braddock, in ravno to je tista strašna muka, toda ne po moji roki!" pripomni Noe Wilson, "Verjemite, da si hočem jaz sedaj v ti uri moje ranjeno srce očistiti. Jaz sem imel ta grozni namen — in ta namen me je do sedaj mučil — vendar pa ga nisem bil v moči izpeljati. Odsel sem proč. Skoro letel, kakor da bi pritiskali za menoj kaki tolovaji. In vendar se je dogodilo tisti večer to kar sem jaz nameraval. Jaz sem mislil, da si je moj brat sam življenje vzelo."

"Prosim Mylord, eno zaupljivo vprašanje, ker to vprašanje me teži," reče stari dušni pastir iz Wilson City, "imate li vi neki samokres s srebrnim

Moški in ženske

ki morajo nositi opore (trusses) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženske, da umerita opore. Lekarna je odprta ob nedeljah.

Mandel Drug
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.

Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

V SPOMIN

PETE OBLETNICE SMRTI NAŠE NEPOZABNE SOPROGE IN IN DOBRE MAMICE

Mary Oblak

ki je za vedno zatisnila svoje dobre oči 5. julija, 1939.

Kruta smrt, čemu odvzela si nam drago mamico, kar najraje smo imeli, spravila si v jamico.

S cvetjem grob vaš okrasili bomo v trajen vam spomin, rože s solzami zalili naših srčnih bolečin.

Zalujoči ostali:

VALENTIN OBLAK, soprog.
WILLIAM, FRANK, ANDREW, sinovi.
7918 Rosewood Ave.

Cleveland, O., 5. julija, 1944.

z ljudmi, se izkažejo kmalu z velikim uspehom.

Vsi naseljenci so ga ljubili in se mu radevolje pokorili njegovim odredbam, tako da je predpisano delo jako napredovalo.

Vendar pa se je Freddy Becker, kateri je našel sedaj tukaj novo domačijo, počutil v svoji hišici zapuščenega, — prišlo so mu misli v glavo, da bi si napravil svoje lastno ognjišče. Njegovo delo mu ni več dopuščalo, da bi si zamogel opravljati še dalje sam svoje pečlarsko delo.

Nahajala se je neka gostilna v ti koloniji, toda naš Nemec se ni počutil dobro pri ti postrežbi — vse njegove dohodke pustiti v ti gostilni ga ni prav nič mikalo. Sklenil je, da si dobi kako žensko na svoj dom.

V ti koloniji se je pa tudi nahajala neka družina Lowland, katera je obstajala z moža tega imena, njegove tihe delavne in skrbne žene in hčere okoli dvajset let stare.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE, ODKAR SE JE LOČIL OD SVOJIH DRAGIH NAŠ PRELJUBLJENI IN NIKDAR POZABLJENI SOPROG IN OČE

Joseph Hrevat

ki je v Bogu za vedno zaspal dne 5. julija, 1943.

Eno leto je že poteklo, kar Tvoja pet se je končala, dragi soprog in ljubljeni oče, ker Bog poklical Te je k sebi.

Mi pa nemoremo biti veseli, ker so žalostni spomini znanstven, srce, ki vedno za nas je skrbelo, našlo zasluzeni je večni pokoj.

Dragi soprog in ljubljeni oče, na Tvoj grob danes spomni hite, edina tolažba nam je ostala, da prosiš pri Bogu zas.

Zalujoči ostali:

TEREZIJA HROVAT, soproga.
SINOVI in HČERE.

Cleveland, O., 5. julija, 1944.

V BLAG SPOMIN

SESTE OBLETNICE SMRTI NAŠE BLAGE IN NEPOZABNE SOPROGE IN MATERE

Lucije Kušar

ki je bila položena k večnemu počitku dne 9. julija, 1938.

Draga soproga in dobra mati. Šest let je minilo, ko smo Tvoje blago telo položili k večnemu počitku. Šesto leto nam grenke solze polnijo naša očesa, ko v duhu tavamo za Tvoimi blagimi spomini. Ob žalostni obletnici Ti močno žalostni kličemo: Počivaj v miru do snidenja nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

Euclid, O., 5. julija, 1944.

Mary Lowland je bila prebrisana, lepa deklica, tiha kot njena mati in uljudna se je izkazala pred vsakim človekom, kateri je obiskal njene stariše.

Če je Freddy obiskal njene stariše, se je Mary vedno trudila, da mu dela kratek čas toliko časa dokler se bo nahajal pri njih. In če se je tudi proti Freddytu, kakor tudi nasproti vsakemu drugemu resno obnašala, je on vendar opazil in občutil, da ga ta ljubka deklica rada vidi v svoji bližini. On jo je vedno skrivno opazoval, in pričela mu je dozorevati odločnost in ljubezen, da jo popelje na svoj dom, da ne bi več dalje samoval kot stari pečlar v svoji lepo urejeni hišici.

Ko je on nekega dne nje očetu in materi razkril svojo ljubezen do hčerke Mary in da jo želi poročiti, če bi bila ona s to ponudbo zadovoljna, se izrazi Lowland in njegova žena prav zadovoljivo. In ko je bila nato poklicana Mary, ji je bilo vprašanje predloženo, če hoče podati Freddytu svojo roko v zakon, se ji zabliske lepice črne oči v nepopisno veselje. Njena dolga koprneča želja, njeno tiho upanje njene srca je nastopilo in z rudečico na licih stopi k Freddytu ter mu poda roko brez, da bi kaj pregovorila.

Hitro je bilo vprašanje rešeno, hitro sta se našla dva srca in kot bi kdo brzojavil se je raznesla govorica po koloniji, da sta se Mary Lowland in Freddy Becker zaročila.

Duhovnik te kolonije je nekega dne povezal roki teh dveh zaljubljenec in jih blagoslovil; — ker vsako zavlačevanje bi bilo odvrač. V hiši Freddyta se je že komaj pričakovalo na hišno gospodinjino in se urejevalo, da ne bi novodošla gospodinja kaj v neredu ne našla. Prišla je tiha, blagoslovljena sreča v hišo tega Nemca, in sedaj se je počutil, da zamore opravljati pravilno delo nadzornika.

In Mrayna ponižnost, njena ljubka dovtipnost v hiši mu je dobro dela in počutil se je v ti hiši sedaj najsrečnejšega v cellem svojem življenju.

Nekega dne je prišel Murray iz San Franciscia in z njim nekoliko inženirjev, ter poob-

laščencev, da vidi kako daleč se je z delom prišlo na Humboldt izlivu. Hotel je pa tudi sam nekaj naročil izvesti.

Freddy Becker je videl sedaj prvokrat tega bogatega podjetnika, pod katerega oblastjo on stoji. Mr. Anderson, kateri se je nahajal v spremstvu Murrayja in kateremu se je dopadel ta močni Nemec,

porabi en trenutek, da preda izvršena dela in da zamoli Freddyja Beckerja. Murrayju predstavi in ga pohvali da gre vsa zasluga njemu, se tako hitro razširja in končava delo.

Najbolj škodljivi rudni snovi v trdi vodi sta kalcij magnezij.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na našega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki... Posluje že 51. leto

Članstvo 39,200 Premožanje \$5,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 128.43%

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadosolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 10. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdala najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisl član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebujete vašo streho popraviti, kritja z asfaltom ali skriljo, pravno zlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 30 let v tem podjetju in dobro poznamo tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MEIrose 0033

6115 LORAIN AVE.

Garfield 2434

Kadar pokličete, vprašajte za MR. A. LOZICH

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V bridki žalosti globoko potrta naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je nemila smrt zopet posegla v našo družino in odvzela mlado življenje našega preljubljenega in nikdar pozabljenega sina in brata

Edward Hočevar

ki ga je v najlepših letih že Bog poklical k sebi in je po kratki bolezni že izdihnil svojo mlado dušo in zaspal večno spanje dne 2. junija 1944 v starosti 32 let. Rojen je bil v Clevelandu. Po spremstvu iz Grdina in Sinovi pogrebne kapele v cerkev sv. Vida in po opravljeni pogrebni sveti maši je bil dne 5. junija 1944 položen k preranem večnem počitku na Calvary pokopališče.

Prisrčno se želimo zahvaliti tem potom Rev. Francis Baragi za opravljene molitve ob krsti pogrebu, za spremstvo iz pogrebne kapele v cerkev in za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč ter nam na en način ali drug kaj dobrega storili v teh težkih in najbolj žalostnih dnevih, kakor tudi vsem, ki so ga prišli pokropiti, vsem, ki so z nami čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnim venci in sicer: Mrs. Jennie Gasser, Misses Molly in Fay Hočevar, Mr. in Mrs. Frank Mack in družina, Mr. Frank Hočevar, Mrs. Jennie Strumbly družina, Otroci Kisovec družine, Mr. in Mrs. John Podraž družina, Mr. in Mrs. Intihar, Mr. in Mrs. Matt Kobal, Mr. Joe Edelstein, Employees of the U-Drive-It Co., The P. H. C. Broadway Branch 521. Za skupni venec se prav iskreno zahvaljujemo sledečim prijateljem: Mr. in Mrs. Carl Hlabše, Mr. in Mrs. S. Nemeth, Mr. in Mrs. J. Borso, Mr. in Mrs. J. Tuttle, Mr. in Mrs. L. Lausin, Mr. in Mrs. J. Lausin in Mr. in Mrs. Gornat.

Prav prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so darovali za svete maše za mirni pokoj njegove duše namreč: Mrs. Mary Hočevar in družina, E. 64 St. Mrs. Mary Hočevar, Bliss Ave., Mr. in Mrs. William Avsec družina, Mr. in Mrs. Louis Novak, Mr. in Mrs. Pyke, Mr. Mike Kmet, Mr. in Mrs. Anton Grdina in družina, Mr. in Mrs. John Podraž Sr., Mr. in Mrs. Carl Hlabše, Mr. in Mrs. Louis Krivacic, Mr. in Mrs. J. Dolinar, Mrs. Hlad in družina, Mr. in Mrs. Rigler, Mr. in Mrs. Anton Luzar, Mr. in Mrs. Charles Korosec, Mr. in Mrs. Joseph Rolik, Mrs. Matthew Maglicic, Mrs. Frances Baron, Mrs. F. Gerlock, Mr. in Mrs. Anton Petkovsek, Mr. in Mrs. Ted Cvar, Mr. in Mrs. John Fortuna, Mr. in Mrs. John Borso, Bertha in Tony Vidmar.

Enako tudi prisrčna hvala vsem, ki so dali svoja avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Iskreno zahvalo želimo tudi izreči nosilcem kroškov, ki so ga spremili do groba in ga položili k preranem večnem počitku.

Našo prisrčno zahvalo naj tudi sprejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za vso postrežbo in ljivo naklonjenost in za lepo urejen pogreb.

Služajno, če smo pomotoma kakšno ime izpustili, stili, prosimo oprostjenja ter se želimo vsem prave prisrčno zahvaliti.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni sin in brat, kako težko nam je pri sreč, ker si se moral tudi ti tako prezgodaj ločiti od nas in ostali so nam samo Tvoji dragi spomini. Globoko potrta vzdihujemo nad Tvojo bridko izgubo in Ti želimo, da počivaš sedaj mirno v preranem grobu in uživaš večno veselje pri Bogu. Lahka naj Ti bo rodna zemlja.

Zalujoči ostali:

JOSEPH in MARY HOČEVAR, starši
FRANK, brat

Cleveland, Ohio, 5. julija 1944.